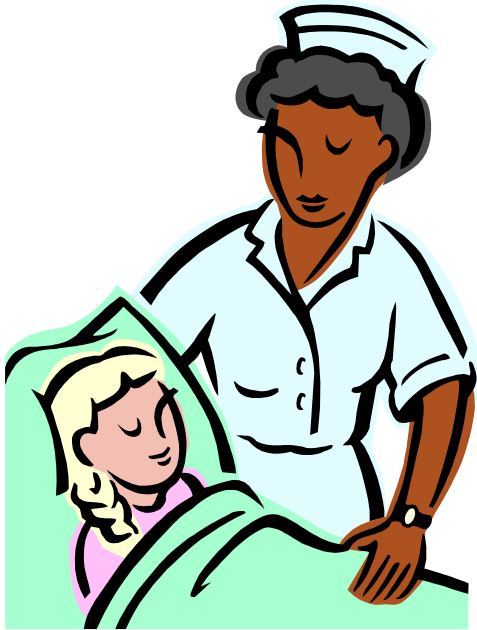

MINISTERSTWO PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Departament Rynku Pracy

**ZAWODY DEFICYTOWE
I NADWYŻKOWE
W I PÓŁROCZU 2012 ROKU**

Warszawa 2012 r.

Opracowanie:

Wydział Analiz i Statystyki (AM)

Przedruk w całości lub w części oraz wykorzystanie
danych statystycznych w druku dozwolone
wyłącznie z podaniem źródła.

MINISTERSTWO PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Departament Rynku Pracy

SPIS TREŚCI

WSTĘP	4
1. BEZROBOCIE WEDŁUG GRUP ZAWODÓW I SPECJALNOŚCI.....	5
1.1. Zarejestrowani bezrobotni w końcu I półrocza 2012 roku	5
1.2. Napływ bezrobotnych w I półroczu 2012 roku.....	8
2. WOLNE MIEJSCA PRACY I MIEJSCA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ WEDŁUG GRUP ZAWODÓW I SPECJALNOŚCI.....	10
3. ZAWODY DEFICYTOWE I NADWYŻKOWE.....	13
3.1. Zawody deficytowe i nadwyżkowe w oparciu o deficyt / nadwyżkę podaży siły roboczej	13
3.2. Zawody deficytowe i nadwyżkowe w oparciu o wskaźnik intensywności deficytu / nadwyżki.....	16
4. SEKCJE DEFICYTOWE I NADWYŻKOWE WEDŁUG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI.....	19
5. ZAWODY DEFICYTOWE I NADWYŻKOWE WEDŁUG WOJEWÓDZTW.....	22
PODSUMOWANIE	38
TABLICA 1. NAPŁYW BEZROBOTNYCH I OFERT PRACY ORAZ WSKAŹNIK INTENSYWNOŚCI DEFICYTU / NADWYŻKI W I PÓŁROCZU 2012 ROKU, LICZBA ZAREJESTROWANYCH BEZROBOTNYCH W KOŃCU I PÓŁROCZA 2012 ROKU WEDŁUG ZAWODÓW I SPECJALNOŚCI W UKŁADZIE ALFABETYCZNYM.....	43

WSTĘP

Zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. nr 69 z 2008 r., poz. 415, art. 8 ust. 1 pkt 3 i art. 9 ust. 1 pkt 9) opracowywanie analiz rynku pracy, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest jednym z zadań samorządu województwa oraz samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy.

W celu ujednoczenia zasad prowadzenia monitoringu, w Departamencie Rynku Pracy zostały opracowane zalecenia metodyczne do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, określające m.in. zakres sporządzania półrocznych i rocznych raportów powiatowych, wojewódzkich i raportu krajowego.

Dane liczbowe o bezrobociu oraz wolnych miejscach pracy i miejscach aktywizacji zawodowej (ofertach pracy) opracowano posługując się nazwami grup lub zawodów i specjalności zgodnymi z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010 roku w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. z 2010 r., Nr 82, poz. 537).

Analizą objęto grupy wielkie (kod 1-cyfrowy) i zawody (kod 6-cyfrowy). Należy jednocześnie nadmienić, że opracowywane dotychczas raporty o zawodach deficytowych i nadwyżkowych wskazują, że bardzo często wśród osób bezrobotnych oraz ofert pracy w kategorii zawodów wyróżniali się tzw. "pozostali". Wynika to z faktu, że pracodawcy zgłaszając oferty pracy do urzędu pracy często nie są w stanie przyporządkować zakresu obowiązków poszukiwanego pracownika do konkretnego zawodu i wskazują na kategorię „pozostali”. Tym samym informacja o ofertach pracy w zestawieniu z informacją o osobach bezrobotnych, w postaci wskaźnika deficytu wskazywała przede wszystkim na kategorię „pozostali”, w których to zawodach pojawiały się oferty pracy, lecz nie figurowały pod tym zawodem osoby bezrobotne. W celu uniknięcia nieudomówień w tablicach zamieszczonych w tekście przedstawiających ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych:

- nie zostały zawarte zawody tzw. "pozostałe" (2 ostatnie cyfry w kodzie zawodu wynoszą 90);

- nie uwzględniono przypadków, gdy w I półroczu 2012 r. nie zgłoszono ofert pracy, nie zarejestrowano bezrobotnych lub w ewidencji w końcu I półrocza 2012 r. nie było bezrobotnych i ofert pracy w danym zawodzie.

Uwaga: Litera "S" w tabelach oznacza, że zawód objęty jest kształceniem w systemie szkolnym.

1. Bezrobocie według grup zawodów i specjalności

1.1 Zarejestrowani bezrobotni w końcu I półrocza 2012 r.

Integralną częścią sprawozdawczości o rynku pracy jest statystyka bezrobotnych według zawodów i specjalności.

W końcu I półrocza 2012 roku w ewidencji urzędów pracy znajdowało się 1 964 445 osób bezrobotnych, czyli o 81 146 osób więcej niż przed rokiem – względny wzrost bezrobocia wyniósł 4,3%.

Wśród zarejestrowanych bezrobotnych 1 580 030 osób posiadało zawód (specjalność), co stanowiło **80,4% ogólnej liczby bezrobotnych**. W porównaniu do stanu z końca I półrocza 2011 roku wśród bezrobotnych posiadających zawód odnotowano wzrost o 65 867 osób, tj. o 4,4%. Względny wzrost w tej subpopulacji był zatem nieco silniejszy niż odnotowany w analizowanym okresie wśród całej populacji bezrobotnych (4,3%).

Populacja bezrobotnych nie posiadających zawodu, tzw. **"grupa bez zawodu" zwiększyła się o 15 279 osób (tj. o 4,1%), z poziomu 369 136 osób w końcu czerwca 2011 r. do 384 415 osób w końcu czerwca 2012 r., choć udział bezrobotnych bez zawodu w ogólnej liczbie bezrobotnych w porównywanym okresie nie uległ zmianie - co piąty zarejestrowany bezrobotny nie posiadał zawodu.**

Według klasyfikacji zawodów i specjalności najbardziej zagregowany poziom obejmuje 10 wielkich grup zawodowych.

Biorąc pod uwagę liczbę zarejestrowanych bezrobotnych wg stanu **w końcu I półrocza 2012 roku prawie co czwarty zarejestrowany w urzędzie pracy bezrobotny posiadał zawód zaliczany do grupy robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (451 813 osób czyli 23,0% ogółu bezrobotnych)**. Na drugim

miejscu pod względem udziału w ogólnej liczbie bezrobotnych uplasowała się grupa pracownicy usług i sprzedawcy. Bezrobotni sklasyfikowani w tej grupie w liczbie 335 777 osób stanowili 17,1% ogółu bezrobotnych. Na trzecim miejscu znaleźli się bezrobotni z grupy technicy i inny średni personel (238 904 osoby tj. 12,2% ogółu bezrobotnych).

Najmniejszym udziałem w ogólnej liczbie bezrobotnych nieodmiennie charakteryzowała się grupa siły zbrojne – 1 017 osób, czyli 0,1% ogółu zarejestrowanych.

W końcu I półrocza 2012 w porównaniu do sytuacji sprzed roku w ośmiu wielkich grupach zawodów miał miejsce wzrost liczby bezrobotnych, który oscylował w przedziale od 0,5% (w grupie technicy i inny średni personel) do 18,5% (w grupie przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy). W pozostałych dwóch wielkich grupach, czyli w grupie rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy oraz w grupie siły zbrojne odnotowano spadek liczby bezrobotnych (odpowiednio o 1,4% i 1,3%).

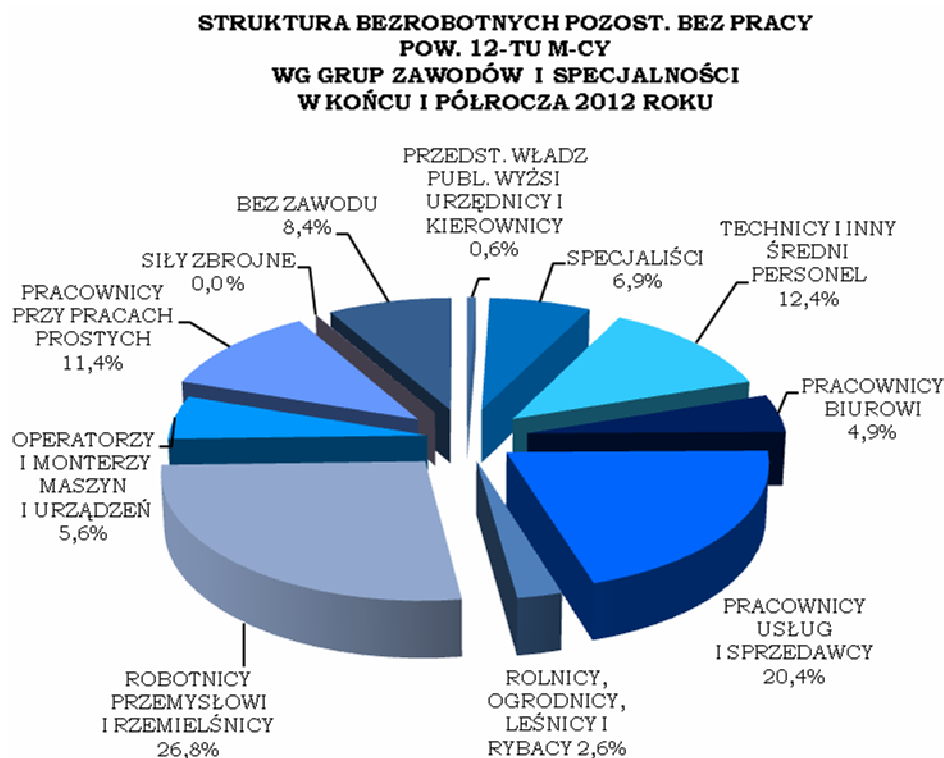
Tabela 1. Liczba bezrobotnych wg wielkich grup zawodowych w końcu I półrocza w latach 2011-2012

Grupy zawodów	Liczba bezrobotnych ogółem według stanu w końcu czerwca		Wzrost/spadek w końcu czerwca 2012 r. w porównaniu do końca czerwca 2011 r.	
	2011	2012	w liczbach bezwzględnych	
			w %	
OGÓLEM	1 883 299	1 964 445	81 146	4,3
Przedstawiciele władz publicznych wyżsi urzędnicy i kierownicy	9 753	11 562	1 809	18,5
Specjaliści	156 775	164 115	7 340	4,7
Technicy i inny średni personel	237 618	238 904	1 286	0,5
Pracownicy biurowi	78 014	82 399	4 385	5,6
Pracownicy usług i sprzedawcy	318 490	335 777	17 287	5,4
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	37 561	37 030	-531	-1,4
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	431 655	451 813	20 158	4,7
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	86 746	92 266	5 520	6,4
Pracownicy przy pracach prostych	156 521	165 147	8 626	5,5
Siły zbrojne	1 030	1 017	-13	-1,3
Bez zawodu	369 136	384 415	15 279	4,1

Źródło: Załącznik 3 do sprawozdania MPiPS-01

Prawie 3/10 bezrobotnych zarejestrowanych w urzędzie pracy w końcu I półrocza 2012 roku było osobami poprzednio pracującymi i pozostającymi bez pracy powyżej 12 miesięcy od momentu zarejestrowania się (566 937 osób tj. 28,9% ogółu bezrobotnych). Przy wzroście ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych

w porównywanym okresie, wzrosła także liczba bezrobotnych pozostających w ewidencji ponad rok od momentu zarejestrowania się, przy czym względny wzrost był tutaj 4-krotnie silniejszy niż odnotowany w ogólnej liczbie bezrobotnych (17,2% wobec 4,3%), co nie jest zjawiskiem korzystnym.

Można zauważyć, że zarówno w strukturze bezrobocia rejestrowanego ogółem, jak i w strukturze bezrobocia wśród osób poprzednio pracujących pozostających bez pracy dłużej niż 12 miesięcy, pewne grupy wielkie charakteryzują się wysokim udziałem. W końcu I półrocza 2012 roku, 26,8% z ogólnej liczby bezrobotnych poprzednio pracujących i pozostających bez pracy ponad 12 miesięcy od momentu zarejestrowania się posiadało zawód z grupy robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, 20,4% z grupy pracownicy usług i sprzedawcy, 12,4% z grupy technicy i inny średni personel, a 11,4% z grupy pracownicy przy pracach prostych.

Najwyższy odsetek bezrobotnych poprzednio pracujących pozostających bez pracy pow. 12 miesięcy od momentu zarejestrowania się w ogólnej liczbie zarejestrowanych w danej grupie bezrobotnych poprzednio pracujących odnotowano w końcu I półrocza 2012 roku w grupie rolników, ogrodników, leśników i rybaków (44,8%) oraz w grupie pracownicy przy pracach prostych (39,4%). W pozostałych

wielkich grupach zawodów omawiany udział zamykał się w przedziale od 24,2% (w grupie siły zbrojne) do 36,7% (w grupie pracownicy usług i sprzedawcy).

Tabela 2. Bezrobotni poprzednio pracujący, pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy wg wielkich grup zawodów i specjalności w końcu I półrocza 2012 roku

Grupy zawodów i specjalności	Bezrobotni poprzednio pracujący, pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy		
	w liczbach bezwzględnych	w %	udział % do ogółem bezrobotnych poprz. pracujących w danej grupie
Ogółem	566 937	100,0	35,5
Przedstawiciele władz publicznych wyżsi urzędnicy i kierownicy	3 416	0,6	29,7
Specjaliści	39 366	6,9	31,2
Technicy i inny średni personel	70 104	12,4	35,5
Pracownicy biurowi	27 800	4,9	35,6
Pracownicy usług i sprzedawcy	115 476	20,4	36,7
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	14 571	2,6	44,8
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	152 012	26,8	35,6
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	31 764	5,6	35,3
Pracownicy przy pracach prostych	64 544	11,4	39,4
Siły zbrojne	195	0,0	24,2
Bez zawodu	47 689	8,4	30,9

Źródło: Załącznik nr 3 do sprawozdania o rynku pracy MPiPS-01

1.2. Napływ bezrobotnych w I półroczu 2012 roku

W I półroczu 2012 roku w urzędach pracy zarejestrowało się 1 218 757 osób, tj. o 2,6% (o 32 979 osób) mniej niż przed rokiem.

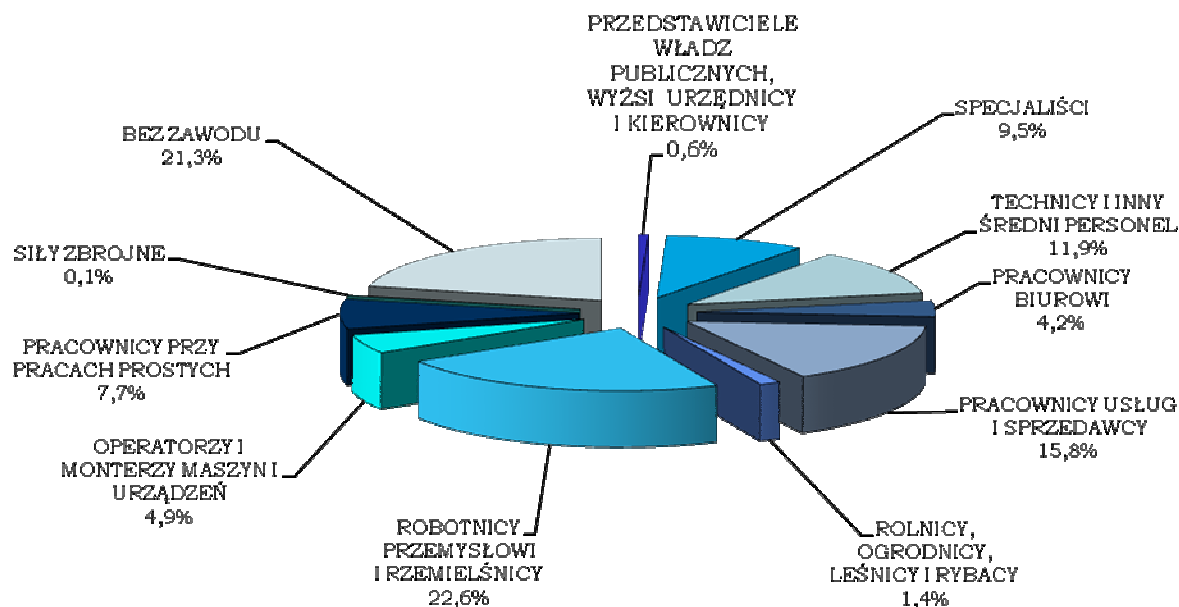
Spadek napływu wśród bezrobotnych posiadających zawód wyniósł 1,6% tj. 16 018 osób (z poziomu 975 011 osób w I półroczu 2011 r. do poziomu 958 993 osób w I półroczu 2012 r.).

Jeszcze silniejszy spadek miał miejsce wśród bezrobotnych bez zawodu - o 6,1% tj. o 16 961 osób (z poziomu 276 725 osób do poziomu 259 764 osób).

Najwięcej bezrobotnych rejestrujących się w I półroczu 2012 r. posiadało zawód zaliczany do grupy robotników przemysłowych i rzemieślników (275 908 osób, co stanowiło 22,6% napływu bezrobotnych w tym okresie). Grupa ta niezmiennie od lat plasuje się na pierwszym miejscu pod względem ilości rejestrujących się bezrobotnych (w I półroczu 2011 roku udział wynosił 22,0%).

Na przeciwnym biegunie znalazła się grupa siły zbrojne o marginalnym znaczeniu w strukturze grup wielkich. Jej udział w napływie w omawianym okresie wyniósł 0,1% i porównaniu do sytuacji sprzed roku nie uległ zmianie.

**STRUKTURA NAPLYWU OFERT PRACY
WEDŁUG GRUP ZAWODÓW I SPECJALNOŚCI
W I PÓŁROCZU 2012 ROKU**

Oprócz grupy wielkiej robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, istotny udział w ogólnym napływie odnotowano też w grupach: pracownicy usług i sprzedawcy (15,8% ogólnej liczby rejestrujących się bezrobotnych, 192 635 osób), technicy i inny średni personel (11,9%, 144 523 osoby) oraz specjaliści (9,5% tj. 116 086 osób). Natomiast poza grupą siły zbrojne, nieznaczny udział w ogólnym napływie dotyczył też grupy przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy (0,6%, czyli 7 768 osób).

W porównaniu do I półrocza 2011 roku w sześciu wielkich grupach zawodowych miał miejsce spadek napływu bezrobotnych, który zamykał się w przedziale od 0,6% (w grupie pracownicy biurowi) do 7,5% (w grupie rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy). W czterech wielkich grupach wystąpił wzrost napływu, zdecydowanie najwyższy, o 19,5%, w grupie wielkiej przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy, najniższy zaś, o 0,2% w grupie wielkiej robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy.

Tabela 3. Napływ bezrobotnych według wielkich grup zawodów i specjalności w I półroczu 2011 - 2012 roku

Grupy zawodów	Napływ bezrobotnych w I półroczu		Wzrost/spadek w I półroczu 2012 r. w porównaniu do I półrocza 2011 r.	
	2011	2012		
	w liczbach bezwzględnych		w %	
OGÓLEM	1 251 736	1 218 757	-32 979	-2,6
Przedstawiciele władz publicznych wyżsi urzędnicy i kierownicy	6 503	7 768	1 265	19,5
Specjaliści	120 784	116 086	-4 698	-3,9
Technicy i inny średni personel	154 586	144 523	-10 063	-6,5
Pracownicy biurowi	51 290	50 974	-316	-0,6
Pracownicy usług i sprzedawcy	198 631	192 635	-5 996	-3,0
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	18 206	16 846	-1 360	-7,5
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	275 324	275 908	584	0,2
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	56 459	59 359	2 900	5,1
Pracownicy przy pracach prostych	92 312	94 037	1 725	1,9
Siły zbrojne	916	857	-59	-6,4
Bez zawodu	276 725	259 764	-16 961	-6,1

Źródło: Załącznik 3 do sprawozdania MPiPS-01

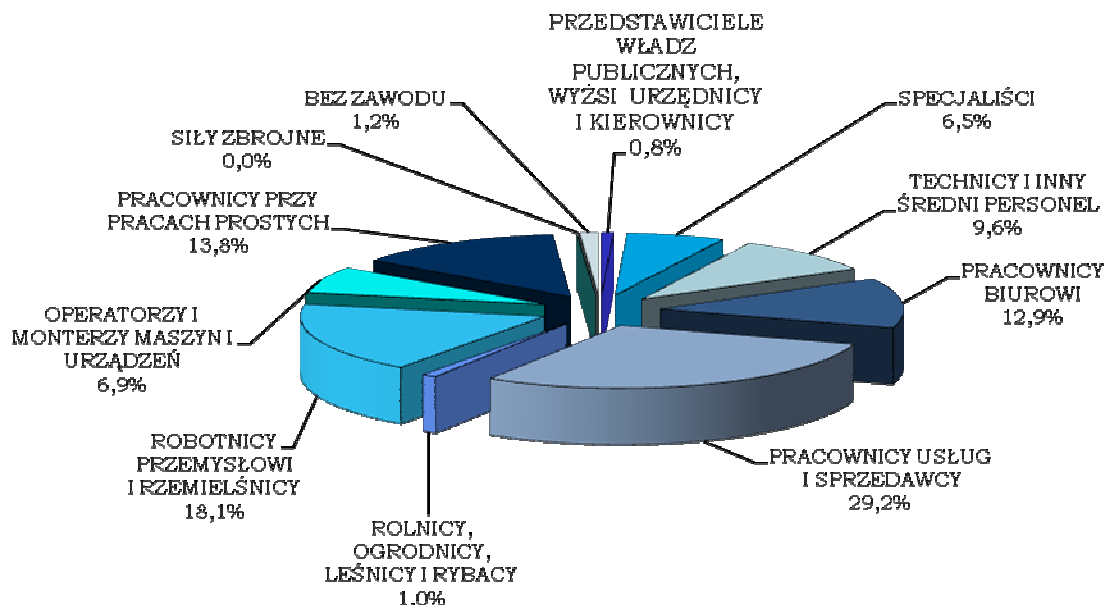
2. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według grup zawodów i specjalności

W I półroczu 2012 roku do urzędów pracy zgłoszonych zostało 408 411 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej tj. o 10 926 wolnych miejsc pracy więcej (o 2,7%) niż w I półroczu 2011 r.

Wzrost liczby wolnych miejsc pracy w porównywanym okresie dotyczył ofert dla osób posiadających zawód o 11 980 ofert, tj. o 3,1%. Natomiast wśród osób bez zawodu odnotowano spadek liczby ofert pracy – o 1 054, czyli o 18,0%.

Biorąc pod uwagę wielkie grupy zawodów, w omawianym okresie wzrost liczby wolnych miejsc pracy wystąpił w sześciu z nich. Zdecydowanie najwyższy, ponad dwukrotny wzrost zanotowano w grupie wielkiej siły zbrojne. Jednak grupa ta ma marginalne znaczenie w strukturze grup wielkich. W pozostałych pięciu grupach wzrost oscylował w przedziale od 4,6% (w grupie wielkiej pracownicy usług i sprzedawcy) do 31,7% (w grupie wielkiej rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy).

**STRUKTURA NAPLYWU OFERT PRACY
WEDŁUG GRUP ZAWODÓW I SPECJALNOŚCI
W I PÓŁROCZU 2012 ROKU**

Pracownicy usług i sprzedawcy byli grupą, w której zgłoszono najwięcej miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w I półroczu 2012 roku - prawie 1/3 ogólnej liczby wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych w tym czasie (29,2% tj. 119 101 ofert).

Znaczną liczbę ofert pracy zgłoszono także dla grupy robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (18,1%, czyli 73 964 oferty) oraz dla grupy pracownicy przy pracach prostych (13,8%, tj. 56 504 oferty). Były to również grupy o największym udziale procentowym w ogólnej liczbie ofert pracy w końcu omawianego okresu.

Niezmiennie grupą wielką o najmniejszym, niemal zerowym, udziale w ogólnej liczbie zgłoszonych wolnych miejsc pracy była grupa siły zbrojne, w której w I półroczu 2012 roku zgłoszono zaledwie 95 ofert pracy.

Należy zauważyć, że liczba wolnych miejsc pracy wykazana w załączniku 3 pozostaje niższa niż wynikająca z danych wykazanych w sprawozdaniu MPiPS-01 o rynku pracy (zsumowanych za półrocze), gdyż jest ona skorygowana o liczbę wolnych miejsc pracy, które pracodawcy anulowali.

Tabela 4. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji według wielkich grup zawodów i specjalności zgłoszone w I półroczu 2011-2012 roku

Grupy zawodów	Ofert pracy zgłoszone I półroczu		Wzrost/spadek w I półroczu 2012 r. w porównaniu do I półrocza 2011 r.		Oferty pracy w końcu I półrocza 2012 r. w liczbach bezwzględnych
	2011	2012			
	w liczbach bezwzględnych		w %		
OGÓLEM	397 485	408 411	10 926	2,7	44 390
Przedstawiciele władz publicznych wyżsi urzędnicy i kierownicy	3 293	3 274	-19	-0,6	431
Specjaliści	22 013	26 554	4 541	20,6	3 598
Technicy i inny średni personel	35 076	39 247	4 171	11,9	3 957
Pracownicy biurowi	43 495	52 856	9 361	21,5	3 502
Pracownicy usług i sprzedawcy	113 902	119 101	5 199	4,6	9 934
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	2 951	3 886	935	31,7	187
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	81 064	73 964	-7 100	-8,8	10 863
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	32 374	28 141	-4 233	-13,1	4 734
Pracownicy przy pracach prostych	57 444	56 504	-940	-1,6	6 916
Siły zbrojne	30	95	65	216,7	29
Bez zawodu	5 843	4 789	-1 054	-18,0	239

Źródło: Załącznik 3 do sprawozdania MPiPS-01

Zestawienie informacji o liczbie osób bezrobotnych w wielkich grupach zawodowych z informacjami o liczbie wolnych miejsc pracy zgłaszanych przez pracodawców dla przedstawicieli tych grup wskazuje, że:

- ❖ w grupach, w których odnotowuje się największe napływy bezrobotnych, tj. „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy”, czy „pracownicy usług i sprzedawcy” występuje także największe zapotrzebowanie ze strony pracodawców. Udział w/w grup wielkich w ogólnym napływie w I półroczu 2012 roku wyniósł odpowiednio 22,6% i 15,8%, a udział w ogólnej liczbie zgłoszonych wolnych miejsc pracy 18,1% i 29,2%. Na uwagę zasługuje fakt wyższego udziału w zgłoszonych ofertach, ofert dla pracowników z grupy wielkiej pracownicy usług i sprzedawcy od ofert dla pracowników z grupy robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, pomimo, że w strukturze napływu bezrobotnych sytuacja jest odwrotna.

❖ podobnie biorąc pod uwagę strukturę wolnych miejsc pracy pozostających w ewidencji urzędów pracy w końcu I półrocza 2012 roku, największy udział w ogólnej liczbie wolnych miejsc pracy przypadają na zawody zaliczane do grupy wielkiej robotników przemysłowych i rzemieślników (24,5% ogółu) oraz pracowników usług i sprzedawców (22,4% ogólnej liczby ofert). Powyższe grupy charakteryzują się jednocześnie największym udziałem w ogólnej liczbie bezrobotnych wg stanu w końcu omawianego okresu (odpowiednio 23,0% oraz 17,1%). Świadczyć to może o tym, że do urzędów pracy oferty zgłaszają ci pracodawcy, którzy widzą szansę zdobycia pracowników za ich pośrednictwem.

3. Zawody deficytowe i nadwyżkowe

3.1. Zawody deficytowe i nadwyżkowe w oparciu o deficyt / nadwyżkę podaży siły roboczej

Poprzez **zawód nadwyżkowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy niższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Poprzez **zawód deficytowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Do obliczenia deficytu (nadwyżki) podaży siły roboczej w zawodzie k zastosowano poniższy wzór:

$$N^k = B^k - O^k$$

gdzie:

B - to liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k w I półroczu danego roku,
 O - to liczba zgłoszonych ofert pracy w zawodzie k w I półroczu danego roku.

W skali kraju porównanie liczby zgłoszonych ofert z liczbą zarejestrowanych bezrobotnych wskazuje na istnienie nadwyżki siły roboczej, przy czym sytuacja wykazuje duże zróżnicowanie zarówno terytorialne, jak i ze względu na zawody.

Podobnie, jak w latach poprzednich, również w omawianym okresie zdecydowanie na pierwszym miejscu pod względem poziomu deficytu siły roboczej uplasował się zawód robotnika gospodarczego, a więc zawód nie wymagający zbyt wysokich umiejętności.

Na marginesie należy zauważyć, że wśród zawodów deficytowych znalazły się takie zawody, jak spawacz metodą MAG, MIG, czy TIG. Były więc to zawody, w których praca wymaga znajomości nowoczesnych technologii. Z drugiej strony zawód spawacza ręcznego gazowego, czy spawacza ręcznego łukiem elektrycznym, czyli zawody wymagające mniejszych umiejętności, były zawodami nadwyżkowymi. W rankingu 30 zawodów o najwyższym poziomie wskaźnika deficytu znalazło się 9 zawodów z grupy wielkiej pracownicy usług i sprzedawcy oraz po 6 zawodów z grup wielkich: technicy i inny średni personel oraz robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy.

Tabela 5. Ranking 30 zawodów wg deficytu podaży siły roboczej w I półroczu 2012 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik deficytu podaży siły roboczej
515303	Robotnik gospodarczy	-28 987
411004	Technik prac biurowych S	-8 650
524404	Telemarketer	-3 765
541307	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	-3 533
332203	Przedstawiciel handlowy	-2 707
341202	Opiekun osoby starszej S	-1 908
721204	Spawacz metodą MAG	-1 850
411003	Pracownik kancelaryjny	-1 699
241202	Doradca finansowy	-1 209
541308	Pracownik ochrony fizycznej I stopnia	-1 089
332101	Agent ubezpieczeniowy	-864
833202	Kierowca ciągnika siodłowego	-757
422201	Pracownik centrum obsługi telefonicznej (pracownik call center)	-748
531202	Asystent nauczyciela przedszkola	-679
721205	Spawacz metodą MIG	-664
741103	Elektryk S	-577
325905	Opiekunka dziecięca S	-568
524902	Doradca klienta	-553
522302	Sprzedawca w branży mięsnej	-536
412001	Sekretarka	-532
522304	Sprzedawca w branży spożywczej	-511
721206	Spawacz metodą TIG	-505
911203	Pokojowa	-495
524302	Konsultant / agent sprzedaży bezpośredniej	-441
343203	Florysta S	-412
711601	Brukarz	-402
921401	Pomocniczy robotnik przy konserwacji terenów zieleni	-397
712303	Tynkarz	-392
333105	Spedytor	-389
941101	Pracownik przygotowujący posiłki typu fast food	-378

Źródło: Opracowanie własne na podstawie załącznika nr 3 do sprawozdania o rynku pracy MPiPS-01

Pod względem poziomu wskaźnika nadwyżki podaży siły roboczej zdecydowanie na czołowych miejscach (niezmiennie na przestrzeni ostatnich 7 lat) plasują się zawody: sprzedawcy, technika ekonomisty, ślusarza i technika mechanika.

Ranking 30 zawodów nadwyżkowych o najwyższym poziomie nadwyżki, czyli przewadze liczby bezrobotnych nad liczbą zgłoszonych wolnych miejsc pracy, prezentuje tabela 6.

Tabela 6. Ranking 30 zawodów wg wskaźnika nadwyżki podaży siły roboczej /przewaga bezrobotnych nad wolnymi miejscami pracy/ w I półroczu 2012 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik nadwyżki podaży siły roboczej
522301	Sprzedawca S	64 157
722204	Ślusarz S	22 692
331403	Technik ekonomista S	21 255
711202	Murarz S	16 154
311504	Technik mechanik S	15 712
753105	Krawiec S	13 770
931301	Robotnik budowlany	12 029
512001	Kucharz S	11 386
723103	Mechanik pojazdów samochodowych S	10 507
752205	Stolarz S	9 524
263102	Ekonomista	9 520
932911	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	8 870
512002	Kucharz małej gastronomii S	8 804
751204	Piekarz S	8 717
723105	Mechanik samochodów osobowych	8 589
514101	Fryzjer S	7 515
751201	Cukiernik S	7 377
753303	Szwaczka	7 270
322002	Technik żywienia i gospodarstwa domowego S	7 156
311204	Technik budownictwa S	7 029
235107	Pedagog	6 786
722314	Tokarz w metalu	6 334
314207	Technik rolnik S	5 991
242217	Specjalista administracji publicznej	5 627
432103	Magazynier	5 571
522305	Technik handlowiec S	5 489
351203	Technik informatyk S	4 921
713102	Malarz budowlany	4 689
311303	Technik elektryk S	3 935
752208	Stolarz meblowy	3 923

Źródło: Opracowanie własne na podstawie załącznika nr 3 do sprawozdania o rynku pracy MPiPS-01

Zauważyć należy, że wiele z wymienionych w rankingu zawodów od lat pozostaje nadwyżkowe, w części z nich wskaźnik nadwyżki zwiększył się w porównaniu do I półrocza 2011 roku, jak w przypadku murarza, czy mechanika pojazdów samochodowych. Z kolei w innych zawodach m in. w zawodzie sprzedawcy, technika

ekonomisty, ślusarza, czy technika mechanika w tym samym czasie miał miejsce spadek wskaźnika nadwyżki.

Spośród zawodów wymagających wykształcenia wyższego niezmiennie od lat najbardziej nadwyżkowy pozostaje zawód ekonomisty, pedagoga oraz specjalisty administracji publicznej, co z pewnością wiąże się z faktem niedopasowania struktury kształcenia do potrzeb rynku pracy. Niemniej jednak podkreślić należy, że w tych zawodach w I półroczu 2012 roku w odniesieniu do I półrocza 2011 roku wskaźnik nadwyżki podaży siły roboczej uległ zmniejszeniu, najbardziej w zawodzie ekonomisty.

Z 2595 zawodów wymienionych w klasyfikacji zawodów i specjalności blisko $\frac{3}{4}$ to zawody nadwyżkowe, zaś deficytowe były 484 zawody.

3.2. Zawody deficytowe i nadwyżkowe w oparciu o wskaźnik intensywności deficytu / nadwyżki

Do obliczenia wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) w zawodzie k zastosowano wzór:

$$W^k = \frac{O^k}{B^k}$$

gdzie:

O^k - liczba zgłoszonych ofert pracy w zawodzie k w I półroczu danego roku,

B^k - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k w I półroczu danego roku.

Przyjęto, że zawody o wskaźniku:

$W^k < 0,9$ to zawody nadwyżkowe,

$0,9 \leq W^k \leq 1,1$ to zawody zrównoważone (wykazujące równowagę na rynku

pracy), $W^k > 1,1$ to zawody deficytowe

W I półroczu 2012 roku równowagę pomiędzy napływem bezrobotnych i ofert pracy w danym zawodzie odnotowano w 168 zawodach, a w kolejnych 433 zanotowano deficyt, czyli przewagę zgłoszonych ofert pracy nad liczbą zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie. Pomijając 215 zawodów, w których nie zanotowano napływu bezrobotnych i ofert pracy, w pozostałych napływ bezrobotnych zdecydowanie przewyższał napływ ofert pracy, w tym w 408 zawodach

zanotowano wyłącznie napływ bezrobotnych, a do urzędu pracy nie zgłoszono żadnej oferty pracy w tym zawodzie.

Zawodem o zdecydowanie najwyższym poziomie wskaźnika intensywności deficytu w I półroczu 2012 roku był zawód kierownik ruchu w zakładzie górnictwym z grupy wielkiej przedstawicieli władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy. Zawód ten nie figurował na liście 30 zawodów o najwyższym poziomie wskaźnika intensywności deficytu w I półroczu 2011 roku.

Podobnie, jak w I półroczu 2011 roku w rankingu zawodów najbardziej deficytowych znalazły się takie zawody, takie jak: urzędnik podatkowy, spawacz metodą MIG, spawacz metodą MAG, opiekun osoby starszej czy monter ociepleń budynków, pomocnik biblioteczny.

Tabela 7. Ranking 30 zawodów o najwyższym poziomie wskaźnika intensywności deficytu zawodów w I półroczu 2012 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu zawodów
132204	Kierownik ruchu w zakładzie górnictwym	75,00
524201	Demonstrator wyrobów	22,67
335203	Urzędnik podatkowy	22,00
721202	Operator automatów spawalniczych	17,81
342302	Instruktor gimnastyki korekcyjnej	14,42
441101	Pomocnik biblioteczny	13,05
335602	Funkcjonariusz służby penitencjarnej	12,71
331103	Pośrednik finansowy	11,31
721205	Spawacz metodą MIG	10,49
441403	Technik archiwista S	10,38
411003	Pracownik kancelaryjny	10,28
912902	Czyściciel dywanów	10,00
331202	Pracownik (doradca) do spraw pożyczek	9,50
712614	Monter urządzeń energii odnawialnej	9,33
835005	Sternik żeglugi śródlądowej	9,00
721204	Spawacz metodą MAG	8,71
814306	Operator maszyn do produkcji sznurka i tulei	8,60
721206	Spawacz metodą TIG	8,11
541308	Pracownik ochrony fizycznej I stopnia	8,03
325501	Edukator ekologiczny	8,00
235303	Lektor języka hiszpańskiego	8,00
834310	Operator przenośników taśmowych	7,88
241201	Doradca emerytalny	7,50
712301	Monter ociepleń budynków	7,45
341202	Opiekun osoby starszej S	7,14
741104	Elektryk budowlany	7,00
834102	Kombajnista (kierowca kombajnu)	7,00
634002	Zbieracz owoców, ziół i innych roślin	6,74
912901	Czyściciel basenów pływackich	6,50
516401	Fryzjer zwierząt (groomer)	6,50

Źródło: Opracowanie własne na podstawie załącznika nr 3 do sprawozdania o rynku pracy MPiPS-01

W I półroczu 2012 roku wystąpiło 58 zawodów max. deficytowych, w których zgłoszono wolne miejsca pracy, ale nie odnotowano napływu bezrobotnych. W porównaniu do I półrocza 2011 roku liczba zawodów maksymalnie deficytowych zmniejszyła się (wówczas było ich 68). Na liście takich zawodów ok. 30% w I półroczu 2012 roku stanowiły zawody z szeroko rozumianej grupy „zawodów medycznych” wśród których wymienić należy: lekarzy – rehabilitacja medyczna, lekarzy medycyny pracy, lekarzy dentystów – stomatologia dziecięca, czy lekarzy dentystów – ortodoncja.

Należy jednak zauważyć, że do zawodów maksymalnie deficytowych w zdecydowanej większości przypadków zaliczone zostały zawody o znikomej ilości ofert pracy (od 1 do 12 w I półroczu 2012 r.).

Tabela 8. Ranking 30 zawodów o najniższym poziomie wskaźnika intensywności nadwyżki w I półroczu 2012 roku.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki
331402	Technik agrobiznesu S	0,0006
263304	Politolog	0,0023
322002	Technik żywienia i gospodarstwa domowego S	0,0025
263204	Socjolog	0,0030
211402	Geograf	0,0036
314207	Technik rolnik S	0,0037
242218	Specjalista do spraw badań społeczno-ekonomicznych	0,0038
753106	Kuśnierz S	0,0038
311932	Technik włókiennik S	0,0040
212002	Matematyk	0,0042
314404	Technik technologii żywności – cukrownictwo	0,0043
731805	Przędzacz	0,0044
264303	Filolog – filologia polska	0,0044
264302	Filolog – filologia obcojęzyczna	0,0045
311512	Technik mechanizacji rolnictwa S	0,0046
741202	Elektromechanik elektrycznych przyrządów pomiarowych	0,0049
522103	Właściciel małego sklepu	0,0057
265103	Artysta malarz	0,0058
314204	Technik hodowca zwierząt	0,0061
818902	Operator urządzeń utylizacji surowców zwierzęcych	0,0065
834103	Mechanik - operator pojazdów i maszyn rolniczych S	0,0065
831208	Operator pociągowy	0,0068
311928	Technik transportu kolejowego S	0,0070
422402	Technik hotelarstwa S	0,0071
314413	Technik technologii żywności – przetwórstwo owocowo-warzywne	0,0072
331403	Technik ekonomista S	0,0085
712503	Szklarz budowlany	0,0097
731809	Tkacz	0,0100
611403	Rolnik upraw mieszanych	0,0107
811203	Operator maszyn i urządzeń do przeróbki mechanicznej węgla	0,0112

Źródło: Opracowanie własne na podstawie załącznika nr 3 do sprawozdania o rynku pracy MPiPS-01

Spośród 408 zawodów maksymalnie nadwyżkowych w I półroczu 2012 roku (odnotowano napływ bezrobotnych, ale nie odnotowano napływu ofert) zdecydowanie na pierwszym miejscu znalazł się zawód filozofa, w którym napływ bezrobotnych wyniósł 477 osób. Bardzo duży napływ bezrobotnych odnotowano także w takich zawodach, jak: technik technologii żywności-produkcja koncentratów spożywczych (napływ 266 osób), teolog (napływ 244 osoby), garbarz skór bez włosa (napływ 146 osób) czy operator urządzeń przemysłu tytoniowego (napływ 104 osoby).

Ponadto w 193 zawodach nadwyżkowych liczba ofert pracy była tak niska w stosunku do napływu bezrobotnych, że wskaźnik intensywności nadwyżki był niższy lub równy 0,05. Wśród tych zawodów najwyższa przewaga napływu bezrobotnych nad napływem ofert dotyczyła następujących zawodów: technik ekonomista (21 437 bezrobotnych wobec 182 ofert pracy), technik mechanik (16 072 bezrobotnych wobec 360 ofert), ekonomista (9 682 bezrobotnych przy 162 ofertach), technik żywienia i gospodarstwa domowego (7 174 bezrobotnych przy 18 ofertach), czy technik budownictwa (7 330 bezrobotnych wobec 301 ofert). Warto zauważyć, że aż 23% zawodów ze wskazanych 193 dotyczyło specjalistów (ekonomistów, pedagogów, specjalistów ds. organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych, politologów, socjologów, filologów, specjalistów ds. badań społeczno-ekonomicznych, nauczycieli wychowania fizycznego, inżynierów rolnictwa, itd.).

4. Sekcje deficytowe i nadwyżkowe według Polskiej Klasyfikacji Działalności

Uwzględniając sekcje¹ Polskiej Klasyfikacji Działalności najwięcej wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w I półroczu 2012 roku zgłoszonych zostało w sekcjach: administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne – 67 327 wolnych miejsc pracy (16,5% ogółu zgłoszonych w tym okresie wolnych miejsc pracy), handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych włączając motocykle – 61 609 wolnych miejsc pracy (15,1% ogółu) oraz przetwórstwo przemysłowe – 61 182 wolnych miejsc pracy (15,0% ogółu).

¹ Sekcje PKD zgodne z nową klasyfikacją działalności wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (Dz. U. nr 251 poz. 1885)

Spośród wszystkich sekcji PKD **przewaga napływu ofert nad napływem bezrobotnych w I półroczu 2012 roku wystąpiła w sekcji administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne oraz nieznaczną przewagę zanotowano w sekcji opieka zdrowotna i pomoc społeczna.** W pozostałych sekcjach odnotowano przewagę liczby bezrobotnych poprzednio pracujących nad liczbą wolnych miejsc pracy.

Tabela 9. Sekcje deficytowe i nadwyżkowe wg PKD w I półroczu 2012 roku

Nazwa sekcji	Napływ bezrobotnych poprzednio pracujących w I półroczu 2012 roku	Wolne miejsca pracy zgłoszone w I półroczu 2012 roku	Deficyt (-)/nadwyżka podaży siły roboczej	Wskaźnik intensywności deficytu (nadwyżki) siły roboczej
Ogółem*	994 581	408 411	586 170	0,4106
Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo i rybactwo	19 970	5 592	14 378	0,2800
Górnictwo i wydobywanie	3 113	943	2 170	0,3029
Przetwórstwo przemysłowe	188 681	61 182	127 499	0,3243
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	3 358	921	2 437	0,2743
Dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	8 365	4 090	4 275	0,4889
Budownictwo	106 481	38 395	68 086	0,3606
Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych włączając motocykle	166 330	61 609	104 721	0,3704
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	27 369	15 888	11 481	0,5805
Transport i gospodarka magazynowa	28 081	13 462	14 619	0,4794
Informacja i komunikacja	6 777	5 141	1 636	0,7586
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	11 701	10 276	1 425	0,8782
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	7 953	5 620	2 333	0,7067
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	23 776	16 332	7 444	0,6869
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	52 337	43 003	9 334	0,8217
Administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	45 416	67 327	-21 911	1,4825
Edukacja	19 206	16 196	3 010	0,8433
Opieka zdrowotna i pomoc	21 124	21 207	-83	1,0039

społeczna				
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	11 828	9 801	2 027	0,8286
Pozostała działalność usługowa	64 136	11 282	52 854	0,1759
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników, gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	1 892	106	1 786	0,0560
Organizacje i zespoły eksterytorialne	142	38	104	0,2676

Źródło: Załącznik nr 2 do sprawozdania o rynku pracy MPiPS -01

*Łącznie z działalnością niezidentyfikowaną

Do sekcji o największej przewadze liczby zarejestrowanych bezrobotnych w odniesieniu do liczby zgłoszonych wolnych miejsc pracy w omawianym okresie należały takie sekcje, jak:

- przetwórstwo przemysłowe (poziom nadwyżki napływu bezrobotnych nad liczbą zgłoszonych ofert wyniósł 127 499);
- handel hurtowy i detaliczny (poziom nadwyżki 104 721);
- budownictwo (poziom nadwyżki 68 086);
- pozostała działalność usługowa (poziom nadwyżki 52 854).

Z kolei do sekcji o najmniejszej przewadze liczby zarejestrowanych bezrobotnych w stosunku do liczby wolnych miejsc pracy) w omawianym okresie zaliczono sekcje:

- organizacje i zespoły eksterytorialne (poziom nadwyżki bezrobotnych nad liczbą zgłoszonych ofert wyniósł 104);
- działalność finansowa i ubezpieczeniowa (poziom nadwyżki 1 425);
- informacja i komunikacja (poziom nadwyżki 1 636);
- gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników (poziom nadwyżki 1 786).

Wskaźnikiem, który mierzy również, jak istotna była przewaga, a nie tylko czy miała miejsce jest wskaźnik intensywności deficytu/nadwyżki. W oparciu o ten wskaźnik **tylko jedną sekcję można uznać za deficytową. Była to sekcja administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne (wskaźnik intensywności deficytu osiągnął poziom 1,5).**

Natomiast sekcjami, w których odnotowano równowagę pomiędzy liczbą bezrobotnych, a liczbą zgłoszonych ofert pracy były sekcje: opieka zdrowotna i pomoc społeczna (wskaźnik osiągnął poziom 1,0) oraz sekcja działalność finansowa i ubezpieczeniowa (wskaźnik na poziomie 0,9).

Do sekcji generującej w największym stopniu nadwyżkę siły roboczej w I półroczu 2012 roku należała sekcja gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników, gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby (wskaźnik intensywności nadwyżki – 0,056), w której napływ bezrobotnych był 18 - krotnie wyższy od napływu ofert.

5. Zawody deficytowe i nadwyżkowe według województw

W celu zapewnienia możliwości porównań pomiędzy poszczególnymi województwami przyjęto jako istotniejszy wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) siły roboczej w poszczególnych zawodach. W oparciu o ten wskaźnik wybrano z każdego województwa 15 zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

Województwo dolnośląskie

Ranking 15 najbardziej deficytowych zawodów wg wskaźnika intensywności deficytu w I półroczu 2012 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu
331103	Pośrednik finansowy	30,50
834310	Operator przenośników taśmowych	30,00
611203	Sadownik	25,00
335602	Funkcjonariusz służby penitencjarnej	21,00
721206	Spawacz metodą TIG	21,00
541308	Pracownik ochrony fizycznej I stopnia	18,80
524402	Organizator obsługi sprzedaży internetowej	18,00
821904	Monter wyrobów tekstylnych, z tektury i pokrewnych materiałów	18,00
814306	Operator maszyn do produkcji sznurka i tulei	13,67
333302	Pracownik agencji pracy tymczasowej	12,00
711602	Dróżnik obchodowy	11,00
961301	Robotnik oczyszczania miasta	11,00
721205	Spawacz metodą MIG	10,33
441403	Technik archiwista S	10,00
524401	Ekspedytor sprzedaży wysyłkowej / internetowej	10,00

Źródło: Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie dolnośląskim

Ranking 15 najbardziej nadwyżkowych zawodów wg wskaźnika intensywności nadwyżki w I półroczu 2012 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki
314207	Technik rolnik S	0,0021
322002	Technik żywienia i gospodarstwa domowego S	0,0025
331403	Technik ekonomista S	0,0049

422402	Technik hotelarstwa S	0,0059
933301	Ładowacz	0,0080
352203	Technik telekomunikacji S	0,0090
263102	Ekonomista	0,0100
311512	Technik mechanizacji rolnictwa S	0,0105
731802	Dziemiarski	0,0108
731402	Ceramik wyrobów użytkowych i ozdobnych	0,0111
731809	Tkacz	0,0115
325511	Technik ochrony środowiska S	0,0135
235107	Pedagog	0,0182
263302	Historyk	0,0182
611403	Rolnik upraw mieszanych	0,0208

Źródło: Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie dolnośląskim

Województwo kujawsko-pomorskie

Ranking 15 najbardziej deficytowych zawodów wg wskaźnika intensywności deficytu w I półroczu 2012 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu
251303	Specjalista do spraw rozwoju stron internetowych, Internetu i Intranetu	73,00
941101	Pracownik przygotowujący posiłki typu fast food	46,00
721206	Spawacz metodą TIG	37,00
721205	Spawacz metodą MIG	34,00
815301	Operator maszyn do szycia	34,00
441403	Technik archiwista S	28,00
911101	Pomoc domowa	14,67
422701	Ankieter	11,50
244101	Pośrednik w obrocie nieruchomościami	10,20
242309	Specjalista do spraw rekrutacji pracowników	9,00
741104	Elektryk budowlany	9,00
541308	Pracownik ochrony fizycznej I stopnia	7,83
331103	Pośrednik finansowy	7,00
612203	Pracownik wylęgarni drobiu	7,00
721201	Lutowacz	6,50

Źródło: Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie kujawsko-pomorskim

Ranking 15 najbardziej nadwyżkowych zawodów wg wskaźnika intensywności nadwyżki w I półroczu 2012 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki
834103	Mechanik - operator pojazdów i maszyn rolniczych S	0,0058
314207	Technik rolnik S	0,0074
422402	Technik hotelarstwa S	0,0099
235107	Pedagog	0,0107
331403	Technik ekonomista S	0,0117
263204	Socjolog	0,0128
242222	Specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych	0,0138
311512	Technik mechanizacji rolnictwa S	0,0143
213105	Biolog	0,0152

233012	Nauczyciel języka polskiego	0,0156
241304	Specjalista bankowości	0,0164
233025	Nauczyciel wychowania fizycznego	0,0169
816028	Operator urządzeń przetwórstwa mięsa	0,0179
441203	Listonosz	0,0182
732303	Introligator poligraficzny	0,0196

Źródło: Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie kujawsko-pomorskim

Województwo lubelskie

Ranking 15 najbardziej deficytowych zawodów wg wskaźnika intensywności deficytu w I półroczu 2012 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu
228502	Logopeda	74,00
411003	Pracownik kancelaryjny	37,13
342302	Instruktor gimnastyki korekcyjnej	32,50
235502	Instruktor tańca	23,67
335203	Urzędnik podatkowy	21,00
441402	Archiwista zakładowy	18,50
721205	Spawacz metodą MIG	16,00
961303	Zamiatacz	14,00
961301	Robotnik oczyszczania miasta	12,00
531202	Asystent nauczyciela przedszkola	9,56
335301	Urzędnik ubezpieczeń społecznych	9,00
235301	Lektor języka angielskiego	8,00
722313	Tokarz / frezer obrabiarek sterowanych numerycznie	8,00
811110	Operator spycharki	8,00
751402	Przetwórcza owoców i warzyw	7,86

Źródło: Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie lubelskim

Ranking 15 najbardziej nadwyżkowych grup zawodów wg wskaźnika intensywności nadwyżki w I półroczu 2012 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki
263304	Politolog	0,0039
314207	Technik rolnik S	0,0043
834103	Mechanik - operator pojazdów i maszyn rolniczych S	0,0054
331403	Technik ekonomista S	0,0062
422402	Technik hotelarstwa S	0,0070
311512	Technik mechanizacji rolnictwa S	0,0070
311504	Technik mechanik S	0,0077
263102	Ekonomista	0,0078
314205	Technik ogrodnik S	0,0088
343403	Technik organizacji usług gastronomicznych S	0,0108
212002	Matematyk	0,0119

816029	Operator urządzeń przetwórstwa owocowo-warzywnego	0,0133
311924	Technik technologii odzieży S	0,0134
213205	Inżynier rolnictwa	0,0142
633001	Rolnik produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby	0,0145

Źródło: Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie lubelskim

Województwo lubuskie

Ranking 15 najbardziej deficytowych zawodów wg wskaźnika intensywności deficytu w I półroczu 2012 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu
921301	Pomocniczy robotnik przy uprawie roślin i hodowli zwierząt	21,67
531103	Opiekunka dzieci w drodze do szkoły	13,00
531202	Asystent nauczyciela przedszkola	12,33
721205	Spawacz metodą MIG	12,00
933401	Pracownik rozkładający towar na półkach	10,60
242403	Specjalista do spraw szkoleń	9,00
261901	Asystent prawny	9,00
342207	Trener klasy I	9,00
411003	Pracownik kancelaryjny	8,50
752105	Sortowacz materiałów drzewnych	8,00
721204	Spawacz metodą MAG	7,80
413201	Operator wprowadzania danych	7,00
524404	Telemarketer	6,10
132101	Główny technolog	6,00
242109	Specjalista do spraw pozyskiwania funduszy	6,00

Źródło: Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie lubuskim

Ranking 15 najbardziej nadwyżkowych zawodów wg wskaźnika intensywności nadwyżki w I półroczu 2012 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki
331403	Technik ekonomista S	0,0016
322002	Technik żywienia i gospodarstwa domowego S	0,0038
242222	Specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych	0,0072
311924	Technik technologii odzieży S	0,0106
263102	Ekonomista	0,0108
311922	Technik technologii drewna S	0,0147
311504	Technik mechanik S	0,0206
242217	Specjalista administracji publicznej	0,0227
713101	Malarz - tapingierz S	0,0236
613003	Rolnik S	0,0252
712602	Monter instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody	0,0256

723304	Mechanik maszyn i urządzeń do obróbki metali	0,0260
834103	Mechanik - operator pojazdów i maszyn rolniczych S	0,0282
343403	Technik organizacji usług gastronomicznych S	0,0294
311204	Technik budownictwa S	0,0296

Źródło: Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie lubuskim

Województwo łódzkie

Ranking 15 najbardziej deficytowych zawodów wg wskaźnika intensywności deficytu w I półroczu 2012 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu
521101	Sprzedawca na targowisku / bazarze	53,20
962201	Pracownik prac dorywczych	27,75
961301	Robotnik oczyszczania miasta	17,00
721206	Spawacz metodą TIG	16,67
723315	Monter / konserwator urządzeń przeciwpożarowych	13,00
335301	Urzędnik ubezpieczeń społecznych	11,00
741205	Elektromechanik urządzeń chłodniczych	9,50
524402	Organizator obsługi sprzedaży internetowej	9,00
816003	Operator maszyn i urządzeń przemysłu spożywczego S	8,07
441403	Technik archiwista S	8,00
531202	Asystent nauczyciela przedszkola	7,67
422201	Pracownik centrum obsługi telefonicznej (pracownik call center)	7,14
242109	Specjalista do spraw pozyskiwania funduszy	7,00
712607	Monter rurociągów przemysłowych	6,92
723313	Mechanik taboru kolejowego	6,33

Źródło: Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie łódzkim

Ranking 15 najbardziej nadwyżkowych zawodów wg wskaźnika intensywności nadwyżki w I półroczu 2012 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki
322002	Technik żywienia i gospodarstwa domowego S	0,0024
834103	Mechanik - operator pojazdów i maszyn rolniczych S	0,0047
422402	Technik hotelarstwa S	0,0065
325511	Technik ochrony środowiska S	0,0095
613003	Rolnik S	0,0095
263102	Ekonomista	0,0095
343204	Plastyk S	0,0101
331403	Technik ekonomista S	0,0104
242224	Specjalista do spraw stosunków międzynarodowych	0,0106
233012	Nauczyciel języka polskiego	0,0114

242217	Specjalista administracji publicznej	0,0120
311922	Technik technologii drewna S	0,0135
611104	Rolnik upraw polowych	0,0137
263204	Socjolog	0,0159
311924	Technik technologii odzieży S	0,0160

Źródło: Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie łódzkim

Województwo małopolskie

Ranking 15 najbardziej deficytowych zawodów wg wskaźnika intensywności deficytu w I półroczu 2012 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu
411003	Pracownik kancelaryjny	60,50
833202	Kierowca ciągnika siodłowego	40,17
341202	Opiekun osoby starszej S	31,86
333903	Promotor marki (trendsetter)	25,00
422201	Pracownik centrum obsługi telefonicznej (pracownik call center)	22,00
325201	Terapeuta środowiskowy	20,00
961301	Robotnik oczyszczania miasta	18,00
441101	Pomocnik biblioteczny	17,00
712301	Monter ociepleń budynków	16,00
712901	Monter płyt kartonowo - gipsowych	15,00
235915	Wykładowca na kursach (edukator, trener)	14,50
312207	Mistrz produkcji w przemyśle samochodowym	10,00
721303	Błacharz izolacji przemysłowych S	10,00
741104	Elektryk budowlany	10,00
524404	Telemarketer	7,67

Źródło: Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie małopolskim

Ranking 15 najbardziej nadwyżkowych zawodów wg wskaźnika intensywności nadwyżki w I półroczu 2012 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki
322002	Technik żywienia i gospodarstwa domowego S	0,0046
263304	Politolog	0,0050
331403	Technik ekonomista S	0,0052
233025	Nauczyciel wychowania fizycznego	0,0068
343403	Technik organizacji usług gastronomicznych S	0,0070
263204	Socjolog	0,0099
314202	Technik architektury krajobrazu S	0,0127
741202	Elektromechanik elektrycznych przyrządów pomiarowych	0,0137
213205	Inżynier rolnictwa	0,0141
311504	Technik mechanik S	0,0155
325511	Technik ochrony środowiska S	0,0168

731502	Hutnik – dmuchacz szkła	0,0169
818204	Palacz kotłów centralnego ogrzewania gazowych	0,0169
233012	Nauczyciel języka polskiego	0,0180

Źródło: Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie małopolskim

Województwo mazowieckie

Ranking 15 najbardziej deficytowych zawodów wg wskaźnika intensywności deficytu w I półroczu 2012 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu
634002	Zbieracz owoców, ziół i innych roślin	180,00
441101	Pomocnik biblioteczny	34,00
832205	Taksówkarz	28,57
962301	Odczytywacz liczników	22,00
524402	Organizator obsługi sprzedaży internetowej	18,00
961301	Robotnik oczyszczania miasta	18,00
262102	Muzealnik	15,00
712301	Monter ociepleń budynków	15,00
332201	Ekspozytor towarów (merchandiser)	14,00
333903	Promotor marki (trendsetter)	12,33
921301	Pomocniczy robotnik przy uprawie roślin i hodowli zwierząt	11,50
133006	Kierownik rozwoju technologii telekomunikacyjnych	11,00
335203	Urzędnik podatkowy	11,00
335301	Urzędnik ubezpieczeń społecznych	11,00
941101	Pracownik przygotowujący posiłki typu fast food	10,50

Źródło: Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie mazowieckim

Ranking 15 najbardziej nadwyżkowych zawodów wg wskaźnika intensywności nadwyżki w I półroczu 2012 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki
314207	Technik rolnik S	0,0022
753605	Obuwnik przemysłowy	0,0025
821304	Monter podzespołów i zespołów elektronicznych	0,0052
331403	Technik ekonomista S	0,0055
541315	Technik ochrony fizycznej osób i mienia S	0,0068
263102	Ekonomista	0,0076
311922	Technik technologii drewna S	0,0082
311924	Technik technologii odzieży S	0,0084

213205	Inżynier rolnictwa	0,0085
233012	Nauczyciel języka polskiego	0,0086
242218	Specjalista do spraw badań społeczno-ekonomicznych	0,0097
311504	Technik mechanik S	0,0143
731802	Dziwiarz	0,0147
818204	Palacz kotłów centralnego ogrzewania gazowych	0,0147
611104	Rolnik upraw polowych	0,0155

Źródło: Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie mazowieckim

Województwo opolskie

Ranking 15 najbardziej deficytowych zawodów wg wskaźnika intensywności deficytu w I półroczu 2012 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu
522302	Sprzedawca w branży mięsnej	37,00
712301	Monter ociepleń budynków	31,00
343203	Florysta S	26,17
821205	Monter osprzętu elektrotechnicznego	23,67
814204	Operator maszyn i urządzeń do produkcji okien z tworzyw sztucznych	22,50
241202	Doradca finansowy	21,00
511304	Przewodnik turystyczny terenowy	14,00
921401	Pomocniczy robotnik przy konserwacji terenów zieleni	14,00
951002	Dystrybutor ulotek	14,00
524404	Telemarketer	13,33
721204	Spawacz metodą MAG	12,60
522304	Sprzedawca w branży spożywczej	12,17
721206	Spawacz metodą TIG	12,00
541307	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	11,58
325101	Asystentka stomatologiczna S	11,00

Źródło: Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie opolskim

Ranking 15 najbardziej nadwyżkowych zawodów wg wskaźnika intensywności nadwyżki w I półroczu 2012 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki
235107	Pedagog	0,0063
322002	Technik żywienia i gospodarstwa domowego S	0,0094
331403	Technik ekonomista S	0,0132
311204	Technik budownictwa S	0,0165
311504	Technik mechanik S	0,0223
263204	Socjolog	0,0250
343403	Technik organizacji usług gastronomicznych S	0,0250
263102	Ekonomista	0,0259
311924	Technik technologii odzieży S	0,0278
613003	Rolnik S	0,0288

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki
933304	Robotnik magazynowy	0,0294
723304	Mechanik maszyn i urządzeń do obróbki metali	0,0333
721102	Formierz odlewnik	0,0385
741202	Elektromechanik elektrycznych przyrządów pomiarowych	0,0400
821105	Monter maszyn i urządzeń przemysłowych	0,0400

Źródło: Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie polskim

Województwo podkarpackie

Ranking 15 najbardziej deficytowych zawodów wg wskaźnika intensywności deficytu w I półroczu 2012 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu
228502	Logopeda	61,00
213201	Doradca rolniczy	38,00
411003	Pracownik kancelaryjny	16,13
961301	Robotnik oczyszczania miasta	15,50
121202	Kierownik działu szkoleń	15,00
342302	Instruktor gimnastyki korekcyjnej	13,75
515102	Intendent	13,50
342306	Instruktor rytmiki	11,00
524403	Sprzedawca na telefon	10,00
243302	Opiekun klienta	9,00
531202	Asystent nauczyciela przedszkola	9,00
711902	Monter reklam	9,00
262101	Archiwista	8,82
524404	Telemarketer	8,63
541308	Pracownik ochrony fizycznej I stopnia	8,41

Źródło: Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie podkarpackim

Ranking 15 najbardziej nadwyżkowych zawodów wg wskaźnika intensywności nadwyżki w I półroczu 2012 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki
322002	Technik żywienia i gospodarstwa domowego S	0,0030
233025	Nauczyciel wychowania fizycznego	0,0058
213205	Inżynier rolnictwa	0,0066
263304	Politolog	0,0070
821111	Monter sprzętu gospodarstwa domowego	0,0074
331403	Technik ekonomista S	0,0080
314207	Technik rolnik S	0,0082
731802	Dziewiarz	0,0090

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki
331402	Technik agrobiznesu S	0,0102
613003	Rolnik S	0,0117
242219	Specjalista do spraw integracji europejskiej	0,0122
314301	Technik leśnik S	0,0139
311922	Technik technologii drewna S	0,0172
263203	Kulturoznawca	0,0179
242222	Specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych	0,0194

Źródło: Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie podkarpackim

Województwo podlaskie

Ranking 15 najbardziej deficytowych zawodów wg wskaźnika intensywności deficytu w I półroczu 2012 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu
411003	Pracownik kancelaryjny	45,67
961201	Sortowacz surowców wtórnych	25,50
532102	Opiekun medyczny S	21,00
721206	Spawacz metodą TIG	13,00
732201	Drukarz S	13,00
813133	Operator urządzeń mieszających	12,00
961301	Robotnik oczyszczania miasta	12,00
333105	Spedytor	9,00
243103	Menedżer produktu	8,50
243105	Specjalista analizy i rozwoju rynku	8,00
422401	Recepcjonista hotelowy	8,00
343203	Florysta S	7,00
721205	Spawacz metodą MIG	7,00
311201	Kosztorysant budowlany	6,50
441101	Pomocnik biblioteczny	6,33

Źródło: Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie podlaskim

Ranking 15 najbardziej nadwyżkowych zawodów wg wskaźnika intensywności nadwyżki w I półroczu 2012 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki
314207	Technik rolnik S	0,0062
311924	Technik technologii odzieży S	0,0067
331403	Technik ekonomista S	0,0125
213303	Specjalista ochrony środowiska	0,0154
235107	Pedagog	0,0159

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki
311204	Technik budownictwa S	0,0174
242222	Specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych	0,0185
325511	Technik ochrony środowiska S	0,0200
343403	Technik organizacji usług gastronomicznych S	0,0200
251902	Specjalista zastosowań informatyki	0,0217
314403	Technik technologii żywności S	0,0222
233025	Nauczyciel wychowania fizycznego	0,0225
242217	Specjalista administracji publicznej	0,0227
241103	Specjalista do spraw rachunkowości	0,0227
263102	Ekonomista	0,0250

Źródło: Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie podlaskim

Województwo pomorskie

Ranking 15 najbardziej deficytowych zawodów wg wskaźnika intensywności deficytu w I półroczu 2012 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu
721204	Spawacz metodą MAG	94,20
721206	Spawacz metodą TIG	39,50
721205	Spawacz metodą MIG	35,60
411003	Pracownik kancelaryjny	28,00
712614	Monter urządzeń energii odnawialnej	26,00
343401	Organizator usług cateringowych	20,00
331104	Pracownik obsługi produktów finansowych	18,00
721405	Oczyszczacz konstrukcji stalowych	17,20
722304	Operator maszyn do produkcji wyrobów z drutu, lin, siatek i kabli	15,00
524901	Bukieciarz	14,00
932904	Patroszacz ryb	12,00
333201	Organizator imprez rozrywkowych (organizator eventów)	11,50
722207	Traser	10,67
722306	Operator maszyn i urządzeń do produkcji opakowań blaszanych	9,50
531202	Asystent nauczyciela przedszkola	8,63

Źródło: Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie pomorskim

Ranking 15 najbardziej nadwyżkowych zawodów wg wskaźnika intensywności nadwyżki w I półroczu 2012 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki
------------	--------------	---------------------------------

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki
331403	Technik ekonomista S	0,0023
422402	Technik hotelarstwa S	0,0041
613003	Rolnik S	0,0069
322002	Technik żywienia i gospodarstwa domowego S	0,0080
311924	Technik technologii odzieży S	0,0083
712904	Technolog robót wykończeniowych w budownictwie S	0,0167
242224	Specjalista do spraw stosunków międzynarodowych	0,0169
311922	Technik technologii drewna S	0,0171
235107	Pedagog	0,0173
211402	Geograf	0,0175
933301	Ładowacz	0,0179
751402	Przetwórcza owoców i warzyw	0,0189
753605	Obuwnik przemysłowy	0,0196
742112	Monter elektronik – urządzenia radiowo-telewizyjne	0,0200
311504	Technik mechanik S	0,0203

Źródło: Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie pomorskim

Województwo śląskie

Ranking 15 najbardziej deficytowych zawodów wg wskaźnika intensywności deficytu w I półroczu 2012 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu
712301	Monter ociepleń budynków	81,00
132204	Kierownik ruchu w zakładzie górniczym	73,00
754201	Strzałowcy	54,00
721205	Spawacz metodą MIG	34,80
235906	Nauczyciel logopeda	31,00
814305	Operator maszyn do produkcji papieru i tektury falistej	26,00
332104	Broker ubezpieczeniowy	22,00
541308	Pracownik ochrony fizycznej I stopnia	17,41
235502	Instruktor tańca	16,00
833202	Kierowca ciągnika siodłowego	15,57
932908	Pomocnik mechanika	15,00
441101	Pomocnik biblioteczny	13,00
312207	Mistrz produkcji w przemyśle samochodowym	12,50
741104	Elektryk budowlany	11,67
522302	Sprzedawca w branży mięsnej	11,08

Źródło: Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie śląskim

Ranking 15 najbardziej nadwyżkowych zawodów wg wskaźnika intensywności nadwyżki w I półroczu 2012 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki
------------	--------------	---------------------------------

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki
422402	Technik hotelarstwa S	0,0027
311924	Technik technologii odzieży S	0,0037
242218	Specjalista do spraw badań społeczno-ekonomicznych	0,0042
933301	Ładowacz	0,0050
264302	Filolog – filologia obcojęzyczna	0,0082
331403	Technik ekonomista S	0,0093
343403	Technik organizacji usług gastronomicznych S	0,0110
432102	Inwentaryzator	0,0133
731809	Tkacz	0,0190
242224	Specjalista do spraw stosunków międzynarodowych	0,0200
263102	Ekonomista	0,0206
312204	Mistrz produkcji w przemyśle elektronicznym	0,0222
812107	Operator maszyn i urządzeń odlewniczych S	0,0227
741202	Elektromechanik elektrycznych przyrządów pomiarowych	0,0248
811203	Operator maszyn i urządzeń do przeróbki mechanicznej węgla	0,0250

Źródło: Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie śląskim

Województwo świętokrzyskie

Ranking 15 najbardziej deficytowych zawodów wg wskaźnika intensywności deficytu w I półroczu 2012 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu
751402	Przetwórca owoców i warzyw	50,00
818116	Operator urządzeń przemysłu szklarskiego S	40,00
235502	Instruktor tańca	30,00
833202	Kierowca ciągnika siodłowego	23,00
933390	Pozostali robotnicy pracujący przy przeładunku towarów	22,00
431103	Technik rachunkowości S	17,00
531103	Opiekunka dzieci w drodze do szkoły	17,00
515102	Intendent	16,00
741302	Elektromonter linii napowietrznych niskich i średnich napięć	15,00
261901	Asystent prawny	13,50
235301	Lektor języka angielskiego	12,00
811407	Operator urządzeń wytwórczych mieszanek betonowych	12,00
413201	Operator wprowadzania danych	11,50
817207	Operator strugarek i frezarek do drewna	11,00
228502	Logopeda	10,33

Źródło: Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie świętokrzyskim

**Ranking 15 najbardziej nadwyżkowych zawodów
wg wskaźnika intensywności nadwyżki w I półroczu 2012 roku**

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki
322002	Technik żywienia i gospodarstwa domowego S	0,0028
314207	Technik rolnik S	0,0054
311504	Technik mechanik S	0,0082
723303	Mechanik maszyn i urządzeń budowlanych i melioracyjnych	0,0101
834103	Mechanik - operator pojazdów i maszyn rolniczych S	0,0118
263102	Ekonomista	0,0133
613003	Rolnik S	0,0133
753105	Krawiec S	0,0154
242217	Specjalista administracji publicznej	0,0155
331403	Technik ekonomista S	0,0160
611104	Rolnik upraw polowych	0,0167
711502	Cieśla szalunkowy	0,0194
251902	Specjalista zastosowań informatyki	0,0204
343403	Technik organizacji usług gastronomicznych S	0,0208
233012	Nauczyciel języka polskiego	0,0213

Źródło: Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie świętokrzyskim

Województwo warmińsko-mazurskie

**Ranking 15 najbardziej deficytowych zawodów
wg wskaźnika intensywności deficytu w I półroczu 2012 roku**

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu
961301	Robotnik oczyszczania miasta	88,00
335602	Funkcjonariusz służby penitencjarnej	23,00
411003	Pracownik kancelaryjny	21,50
413201	Operator wprowadzania danych	15,00
524404	Telemarketer	13,90
335601	Funkcjonariusz służby ochrony	11,50
522302	Sprzedawca w branży mięsnej	7,50
541308	Pracownik ochrony fizycznej I stopnia	7,43
531202	Asystent nauczyciela przedszkola	7,17
342301	Instruktor fitness	7,00
741305	Elektromonter sieci trakcyjnej	6,50
242102	Koordynator projektów unijnych	6,00
422401	Recepcjonista hotelowy	6,00
731401	Ceramik wyrobów ceramiki budowlanej	6,00
741104	Elektryk budowlany	6,00

Źródło: Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie warmińsko-mazurskim

**Ranking 15 najbardziej nadwyżkowych zawodów
wg wskaźnika intensywności nadwyżki w I półroczu 2012 roku**

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki
314207	Technik rolnik S	0,0036
422402	Technik hotelarstwa S	0,0039
263102	Ekonomista	0,0045
322002	Technik żywienia i gospodarstwa domowego S	0,0073
343403	Technik organizacji usług gastronomicznych S	0,0097
821304	Monter podzespołów i zespołów elektronicznych	0,0104
263204	Socjolog	0,0130
751106	Ubojowy	0,0132
633001	Rolnik produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby	0,0149
834103	Mechanik - operator pojazdów i maszyn rolniczych S	0,0163
311504	Technik mechanik S	0,0203
311512	Technik mechanizacji rolnictwa S	0,0208
421101	Asystent usług pocztowych	0,0208
741204	Elektromechanik sprzętu gospodarstwa domowego	0,0208
331403	Technik ekonomista S	0,0229

Źródło: Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie warmińsko-mazurskim

Województwo wielkopolskie

Ranking 15 najbardziej deficytowych zawodów wg wskaźnika intensywności deficytu w I półroczu 2012 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu
961301	Robotnik oczyszczania miasta	41,00
331103	Pośrednik finansowy	33,00
335203	Urzędnik podatkowy	33,00
721202	Operator automatów spawalniczych	32,00
612107	Hodowca zwierząt futerkowych	22,50
752309	Tartacznik	20,00
611307	Ogrodnik – uprawa grzybów jadalnych	16,50
334201	Sekretarz sądowy	16,00
612203	Pracownik wylęgarni drobiu	16,00
821115	Monter urządzeń laserowych	16,00
311105	Technik geofizyk S	15,00
721204	Spawacz metodą MAG	13,42
242403	Specjalista do spraw szkoleń	13,00
713104	Szpachlarz	13,00
962103	Dostawca potraw	11,00

Źródło: Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie wielkopolskim

Ranking 15 najbardziej nadwyżkowych zawodów wg wskaźnika intensywności nadwyżki w I półroczu 2012 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki
322002	Technik żywienia i gospodarstwa domowego S	0,0036
311924	Technik technologii odzieży S	0,0052
325511	Technik ochrony środowiska S	0,0057
311512	Technik mechanizacji rolnictwa S	0,0063
314207	Technik rolnik S	0,0080
331403	Technik ekonomista S	0,0084
314403	Technik technologii żywności S	0,0091
263304	Politolog	0,0093
213205	Inżynier rolnictwa	0,0094
213204	Inżynier ogrodnictwa	0,0111
263102	Ekonomista	0,0114
211301	Chemik	0,0118
311922	Technik technologii drewna S	0,0120
422402	Technik hotelarstwa S	0,0126
242222	Specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych	0,0129

Źródło: Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie wielkopolskim

Województwo zachodniopomorskie

Ranking 15 najbardziej deficytowych zawodów wg wskaźnika intensywności deficytu w I półroczu 2012 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu
541308	Pracownik ochrony fizycznej I stopnia	55,00
932912	Robotnik przy myciu części i zespołów	31,00
531103	Opiekunka dzieci w drodze do szkoły	22,00
411003	Pracownik kancelaryjny	20,00
422201	Pracownik centrum obsługi telefonicznej (pracownik call center)	20,00
721206	Spawacz metodą TIG	18,00
961201	Sortowacz surowców wtórnych	14,00
833202	Kierowca ciągnika siodłowego	12,50
524402	Organizator obsługi sprzedaży internetowej	12,00
432102	Inwentaryzator	11,50
524404	Telemarketer	11,18
441402	Archiwista zakładowy	11,00
531202	Asystent nauczyciela przedszkola	10,17
821201	Monter aparatury rozdzielczej i kontrolnej energii elektrycznej	8,57
721204	Spawacz metodą MAG	8,20

Źródło: Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie zachodniopomorskim

**Ranking 15 najbardziej nadwyżkowych zawodów
wg wskaźnika intensywności nadwyżki w I półroczu 2012 roku**

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki
331403	Technik ekonomista S	0,0053
263102	Ekonomista	0,0055
343403	Technik organizacji usług gastronomicznych S	0,0085
311922	Technik technologii drewna S	0,0094
325511	Technik ochrony środowiska S	0,0119
613003	Rolnik S	0,0126
611104	Rolnik upraw polowych	0,0128
233025	Nauczyciel wychowania fizycznego	0,0133
633001	Rolnik produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby	0,0141
311204	Technik budownictwa S	0,0142
343204	Plastyk S	0,0145
213207	Inżynier zootechniki	0,0147
713101	Malarz - tapeciarsz S	0,0155
242219	Specjalista do spraw integracji europejskiej	0,0156
422103	Technik obsługi turystycznej S	0,0156

Źródło: Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie zachodniopomorskim

PODSUMOWANIE

- 1) W końcu I półrocza 2012 roku liczba zarejestrowanych w urzędach pracy bezrobotnych zwiększyła się o 4,3% (o 81, 1 tys. osób) w porównaniu do stanu z końca I półrocza 2011 roku (z poziomu 1 883,3 tys. osób do poziomu 1 964,4 tys. osób). **Względny wzrost liczby bezrobotnych miał miejsce zarówno wśród bezrobotnych posiadających zawód (o 4,4%), jak i wśród bezrobotnych bez zawodu (o 4,1%).**

Liczba bezrobotnych posiadających zawód wzrosła o 65,9 tys. osób (z poziomu 1 514,2 tys. osób w końcu I półrocza 2011 roku do poziomu 1 580,0 tys. osób w końcu I półrocza 2012 roku). Natomiast liczba bezrobotnych bez zawodu zwiększyła się w analogicznym okresie o 15,3 tys. osób (z poziomu 369,1 tys. osób do poziomu 384,4 tys. osób).

- 2) Największym „napływem” do bezrobocia, a tym samym **największą liczbą zarejestrowanych bezrobotnych charakteryzowała się niezmiennie grupa „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy”** (275,9 tys. osób z tej grupy zarejestrowało się w I półroczu 2012 roku, tj. 22,6% ogółu bezrobotnych, którzy

zarejestrowali się w tym czasie). Na przeciwległym biegunie znajdowała się grupa siły zbrojne o marginalnym znaczeniu w strukturze grup wielkich (0,9 tys. osób tj. 0,1 % napływu ogółem).

- 3) W I półroczu 2012 roku do urzędów pracy zgłoszono 408,4 tys. wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej tj. o 2,7% (o 10,9 tys.) więcej niż w I półroczu 2011 roku. **Największe zapotrzebowanie ze strony pracodawców notowano dla grupy „pracownicy usług i sprzedawcy”** (119,1 tys. ofert pracy tj. 29,2% ogółu ofert).
- 4) **Wolne miejsca pracy zgłoszone do urzędów pracy w I półroczu 2012 roku wystarczyłyby dla 33,5% nowozarejestrowanych bezrobotnych w tym okresie.** Oznacza to, że na poziomie kraju mieliśmy do czynienia z nadwyżką siły roboczej. Niemniej jednak **w grupie pracownicy biurowi liczba ofert była wyższa od napływu bezrobotnych** (52,9 tys. wobec 51,0 tys.), choć różnica była na tyle niewielka, że można tu mówić o równowadze na rynku pracy.
- 5) Biorąc pod uwagę wskaźnik nadwyżki / deficytu siły roboczej w I półroczu 2012 roku za zawody deficytowe, czyli zawody o przewadze napływu ofert nad napływem bezrobotnych, w skali kraju uznano 484 zawody, z czego 58 przybrało wartość MAX (zgłoszono oferty pracy, a nie zarejestrowano bezrobotnych). Jednak nie wszystkie 484 zawody uznać można za deficytowe, jeżeli brać pod uwagę wskaźnik intensywności deficytu.

W I półroczu 2012 r. zawodem deficytowym, czyli o najwyższej przewadze napływu ofert nad napływem bezrobotnych był (podobnie, jak w latach poprzednich) **zawód robotnika gospodarczego**. W I półroczu 2012 r. przewaga ofert pracy nad napływem bezrobotnych w zawodzie robotnik gospodarczy wyniosła 29,0 tys. W następnej kolejności pod względem wielkości deficytu siły roboczej wymienić należy zawody: technika prac biurowych oraz telemarketera.

W 53 zawodach liczba zgłoszonych ofert pracy była identyczna jak liczba bezrobotnych zarejestrowanych w I półroczu 2012 r.

W 1 843 zawodach odnotowano nadwyżkę bezrobotnych nad liczbą zgłoszonych ofert pracy, z czego 408 zawodów (22,1% spośród nadwyżkowych) przybrało wartość MAX (zanotowano napływ bezrobotnych, nie zgłoszono ofert).

Niezmiennie od lat na czołowym miejscu w rankingu zawodów najbardziej nadwyżkowych znajduje się zawód sprzedawcy. W I półroczu 2012 r. przewaga bezrobotnych w stosunku do ofert pracy wyniosła w tym zawodzie 64,2 tys.

- 6) Na podstawie wskaźnika intensywności deficytu / nadwyżki w I półroczu 2012 r. wyróżnić można było 433 zawody deficytowe, (w tym 58 max deficytowe), 168 zawodów zrównoważonych i 1 779 zawodów nadwyżkowych (w tym 408 zawodów max nadwyżkowych). Ponadto w I półroczu 2012 roku wystąpiło 215 zawodów (zgodnie z KZiS), w których nie odnotowano napływu bezrobotnych, ani nie zgłoszono ofert pracy.

Wskaźnik intensywności deficytu w analizowanym okresie był zdecydowanie najwyższy w zawodzie kierownik ruchu w zakładzie górniczym. Wysoką wartość wskaźnika odnotowano też w takich zawodach, jak demonstrator wyrobów oraz urzędnik podatkowy. Wśród zawodów najbardziej nadwyżkowych wymienić należy przede wszystkim techników różnych specjalności (np. agrobiznesu, żywienia i gospodarstwa domowego, rolników, włókienników, czy technologii żywności w rozmaitych specjalizacjach), ale też specjalistów (np. politologów, socjologów, geografów, matematyków, filologów, specjalistów ds. badań społeczno-ekonomicznych).

- 7) W I półroczu 2012 r. **w 19 sekcjach PKD odnotowano przewagę liczby bezrobotnych poprzednio pracujących nad liczbą wolnych miejsc pracy.**

Do sekcji o największej przewadze liczby zarejestrowanych bezrobotnych w odniesieniu do liczby zgłoszonych ofert należały sekcje: przetwórstwo przemysłowe (poziom nadwyżki 127,5 tys.) oraz handel hurtowy i detaliczny (poziom nadwyżki 104,7 tys.).

W dwóch sekcjach, a mianowicie administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne oraz w sekcji opieka zdrowotna i pomoc społeczna odnotowano przewagę ofert (odpowiednio o 21,9 tys. oraz o 0,1 tys.). Jednak **biorąc pod uwagę wskaźnik intensywności nadwyżki/deficytu jedynie sekcję administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne można uznać za deficytową (wskaźnik intensywności osiągnął poziom 1,5).** Natomiast w sekcji opieka zdrowotna i pomoc społeczna przewaga ofert pracy nad bezrobotnymi była tak nieznaczna, że trudno uznać tą sekcję za deficytową, a raczej, zgodnie z przyjętymi założeniami, można mówić o wystąpieniu w niej równowagi. Podobnie w działalności finansowej i ubezpieczeniowej, choć napływ bezrobotnych był nieco wyższy od napływu ofert to w tym wypadku również mówić można o równowadze.

Natomiast najbardziej nadwyżkowe były sekcje: gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników, gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby (wskaźnik nadwyżki – 0,056), oraz pozostała działalność usługowa (wskaźnik nadwyżki – 0,1759).

- 8) W dalszym ciągu na wszystkich lokalnych rynkach pracy sytuacja pozostaje trudna i utrzymuje się przewaga zawodów nadwyżkowych nad deficytowymi.

Wśród zawodów nadwyżkowych w większości województw wymienić należy przede wszystkim techników, zwłaszcza techników ekonomistów, techników żywienia i gospodarstwa domowego, techników hotelarstwa, techników rolników, techników technologii odzieży, techników ochrony środowiska, techników mechaników, techników mechanizacji rolnictwa, itd.

Bardziej zróżnicowana sytuacja wystąpiła w I półroczu 2012 roku jeśli chodzi o zawody deficytowe. Spośród zawodów deficytowych występujących kilkakrotnie w raportach wojewódzkich wymienić należy: spawacza metodą TIG, MIG, MAG, robotnika oczyszczania miasta, asystenta nauczyciela przedszkola, telemarketera, pośrednika finansowego, technika archiwistę, pracownika kancelaryjnego, pracownika ochrony fizycznej I stopnia, logopedę, sprzedawcę w branży mięsnej, instruktora tańca, urzędnika podatkowego, urzędnika ubezpieczeń społecznych, czy pomocnika bibliotecznego.

- 13) Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych bazujący głównie na danych statystycznych dotyczących bezrobocia rejestrowanego nie oddaje w pełni rzeczywistych relacji w zakresie popytu i podaży na regionalnym rynku pracy i stanowić może przede wszystkim podstawę do planowania kierunków szkoleń bezrobotnych zgodnie z zapotrzebowaniem zgłaszanym przez pracodawców na lokalnych rynkach pracy.
- 14) Dane dotyczące rankingu zawodów najbardziej deficytowych i nadwyżkowych w kraju oraz w poszczególnych województwach opierają się na wskaźnikach przedstawionych w niniejszej publikacji, z pominięciem zawodów maksymalnie deficytowych oraz maksymalnie nadwyżkowych oraz zawodów tzw. „pozostałych”. Niektóre wojewódzkie urzędy pracy w swoich raportach bardziej elastycznie stosują sposób liczenia w/w wskaźników, uwzględniając specyfikę lokalnych rynków pracy, czyli np. analizują tylko zawody gdzie napływ ofert pracy, czy bezrobotnych był wyższy od 100.

